

Nr 23

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner angående avdrag vid beskattningen för kostnader för bil i tjänsten, m. m.

(2:a avd.)

I de inom riksdagen väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I:283 av herr *Eric Carlsson m. fl.* samt II:499 av herrar *Fälldin* och *Gustafsson* i Kårby har hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning av grunder för beräkning av avdrag vid beskattningen för kostnad för hållande av bil i tjänsten och för bil, som användes för färd till och från arbetet, m. fl. därmed sammanhängande spörsmål i enlighet med vad i motionerna anförts.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionerna framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför inte lämnas i det följande, hänvisa till motionen II:499.

Av innehållet i *de förevarande motionerna* må här återges följande.

I motionerna upptas vissa frågor rörande beräkningen av avdrag för kostnad för bil, som använts i tjänsten eller för färd till och från arbetsplatsen. Vidare behandlar motionärerna frågan om värdering av förmånen att för privat bruk disponera bil, som tillhör den skattskyldiges arbetsgivare eller vilken användes såväl i rörelse eller jordbruk som privat.

Efter att inledningsvis ha erinrat om att den ersättning, som statsanställd uppbär för användandet av egen bil i tjänsten, normalt ej skall upptagas såsom intäkt framhåller motionärerna att andra regler tillämpas för anställd i enskild tjänst, även om ersättningen beräknas efter samma grunder som för statstjänsteman. Avdrag beviljas inom vissa gränser efter redovisade faktiska kostnader och gjorda avskrivningar enligt plan. Detta medför bl. a. ett omfattande arbete vid taxeringen. Motionärerna anser inte att härande skäl förebragts för denna skillnad. Om staten för sina egna anställda fastställt en enkel och klar norm för avdrag för kostnader för användande av egen bil i tjänsten, bör denna norm kunna godtagas även beträffande dem, som är anställda i enskild tjänst.

Beträffande avdrag för kostnader för resor med bil till och från arbetsplatsen erinrar motionärerna om att enligt anvisningar, som utfärdats av

riksskattenämnden, avdrag brukar beviljas med en krona 70 öre per mil, därest avståndet till arbetsplatsen uppgår till minst en mil och tidsvinsten till minst 1½ timme. I vissa fall — såsom vid invaliditet eller då annan kommunikationsmöjlighet helt saknas — bör enligt motionärernas mening generösare avdrag medges, exempelvis efter de grunder som gäller bilersättning till statsanställda. Kravet på att avståndet skall vara minst en mil anser motionärerna inte vara befogat.

Beträffande värderingen av anställds förmån att för personligt bruk nyttja bil, som ägs av arbetsgivaren, framhåller motionärerna att sådan förmån bör värderas efter den grund, som gäller för avdrag för färd med egen bil till och från arbetet. Vidare har taxeringen av kostnader för bil, som av företagare användes för såväl företagets räkning som för personligt bruk, visat sig erbjuda svårigheter. Sådan användning av bil för företagets räkning sammanfaller närmast med anställds hållande av bil i tjänsten och användningen för personligt bruk närmast med användningen för färd till och från arbetet. Det torde icke erbjuda svårigheter att med ledning därav ernå en skälig och enkel fördelningsgrund.

Motionärerna syftar således till att få till stånd två enhetliga taxeringsregler för värdering av bilkostnad och bilanvändning — en då bilen användes i och för produktion och arbete samt en då bilen användes för mera personligt bruk.

Jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 5 juni 1959 tillkallades sakkunniga för att verkställa en översyn av bestämmelserna om beskattning av inkomst av tjänst (lönebeskattningsutredningen). Enligt de för utredningen meddelade direktiven skall i första hand en översyn göras av reglerna om beskattning av traktamentsersättningar, vilka är olika utformade i fråga om å ena sidan statlig tjänst och å andra sidan kommunal eller enskild tjänst. Bland andra regler som inte ansetts tillfredsställande har i direktiven särskilt nämnts reglerna om avdrag för resor till arbetet, i fråga om vilka den ökade användningen av motorfordon vållat svårigheter i tillämpningen. Med hänsyn till det inbördes sammanhanget mellan bestämmelserna på området har det ansetts vara erforderligt, att en samlad översyn göres av kommunalskattelagens stadganden om beräkning av intäkt av tjänst och om rätt till avdrag från sådan intäkt.

Utskottet

I de förevarande motionerna behandlas främst frågor om avdrag för kostnader för bilresor till och från arbetet, i tjänsten och i annan förvärvsverksamhet. Motionärerna hemställer att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t skall anhålla om utredning av grunderna för beräkning av avdrag för sådan kostnad.

Först har motionärerna påtalat att det föreligger olika behandling i skattehänseende av ersättning, som statsanställd uppbär för användande av egen bil i tjänsten och ersättning som anställd i enskild tjänst erhåller. Den statsanställdes ersättning behöver inte uppges till beskattning eftersom avdrag för kostnaderna ej medges. För annan skattskyldig utgör ersättningen inkomst, men avdrag medges för redovisade faktiska kostnader och gjorda avskrivningar. Vidare påpekar motionärerna att avdrag för kostnader för färd med bil till och från arbetet i praxis medges endast om arbetsplatsen är belägen på ett avstånd av minst en mil från bostaden och tillika den tidsvinst, som den skattskyldige gör genom att utnyttja bil, uppgår till minst en och en halv timme. De framhåller att kravet på ett avstånd på en mil inte kan anses befogat och anser att generösare avdrag i vissa fall bör medges.

De nu angivna frågorna synes vara av sådan natur, att de torde komma att behandlas vid den översyn av reglerna för beräkning av inkomst i förvärvskällan tjänst, som nu pågår genom lönebeskattningsutredningen. I denna del torde således motionärernas yrkande redan vara tillgodosett.

I motionerna har även upptagits frågan om värdering av anställds förmån att för privat bruk använda bil, som ägs av arbetsgivaren. Likaså berör motionärerna spørsmålet hur kostnaderna för bil, som en företagare använder såväl för företagets räkning som för personligt bruk, skall uppdelas på driftkostnad och icke avdragsgilla kostnader. Motionärerna synes åsyfta att i sådana fall samma beräkningsgrunder skall användas, som då det gäller användning av bil för färd till och från arbetet.

Enligt vad utskottet erfarit vållar i praxis värderingen av förmån att utnyttja bil ofta tvistigheter. Efter hand har emellertid vissa normer för värderingen av dylika förmåner utarbetats och det förefaller sannolikt att med ledning av dessa en godtagbar lösning kan erhållas för normalfallen. Med hänsyn till de skiftande förhållandena är det uppenbarligen inte möjligt att värdera sådan förmån efter de grunder motionärerna tänkt sig. Det är enligt utskottets uppfattning inte troligt att vid en utredning av hithörande spörsmål skulle kunna anvisas allmängiltiga regler för hur värderingen bör ske. Utskottet avstyrker därför motionsyrkandet om en sådan utredning.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I: 283 av herr Eric Carlsson m. fl. samt II: 499 av herrar Fälldin och Gustafsson i Kårby angående avdrag vid beskattningen för kostnad för hållande av bil i tjänsten, m. m. måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anført, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 17 mars 1960

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Hagberg, Spetz, Jansson, Gustaf Elofsson, Söderquist, Bengtson, Oscar Carlsson, Wernberg och Hellebladh; samt

från andra kammaren: herrar Sundström, Brandt i Aspabruk, Kollberg, Allard, Vigelsbo, Kärrlander, Magnusson i Borås, Wiklund, Gustafson i Göteborg och Stiernstedt.

Reservation

av herr *Bengtson*.